

**Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,
Doktorantki i Doktoranci, Studentki i Studenci**

Kończy się rok 2020, dziwny rok, trudny dla nas wszystkich w wielu wymiarach. Wszyscy to dobrze wiemy – dydaktyka bardzo trudna, badania naukowe – bardzo często wstrzymane, utrudniony dostęp do bibliotek, co zwłaszcza dla studentów stanowiło nie lada przeszkodę w rozwoju zawodowym. Niestety, wiele wskazuje na to, że ten nadchodzący, a przynajmniej jego początek, będzie podobny do mijającego.

Tak czy inaczej, koniec roku skłania do kilku refleksji, podsumowań dotyczących tego, co udało się zrobić na Wydziale. Niektóre z działań władz dziekańskich były związane ze sprawami bieżącymi, administracyjną codziennością Uniwersytetu. Inne zaś powstały z własnej inicjatywy.

Kadencję rozpoczęliśmy z myślą o powrocie do normalności, do zajęć stacjonarnych i normalnych badań. Życie szybko zweryfikowało nasze plany. Trzeba było kontynuować zabezpieczanie Wydziału przed skutkami pandemii, ustawić na nowo zasady prowadzenia zajęć i kontaktów ze studentami. Tu trzeba złożyć ogromne podziękowanie poprzednim władzom dziekańskim, szczególnie obecnemu Rektorowi, prof. dr. hab. Przemysławowi Wiszewskiemu, ponieważ na wiosnę Wydział został przygotowany do „starcia” z wirusem najlepiej, jak tylko można było. Byliśmy zmuszeni tę walkę kontynuować.

Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że infrastruktura naszych jednostek jest mocno zdekapitalizowana. Wszystkie budynki naszego Wydziału są zabytkowe, bardzo trudno przeprowadzić w nich jakąkolwiek modernizację. Dotyczy to także Internetu. Każdy, kto uczestniczy np. w zebraniach Rady Wydziału, wie o tym, w jakim stopniu łącza (nawet stałe) są wadliwe. Zainicjowane zostały prace nad poprawieniem sieci internetowej w budynku Instytutu Kulturoznawstwa i Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej. Mam nadzieję, że nadchodzący rok przyniesie znaczącą poprawę przynajmniej przy ul. Szewskiej 50/51.

Pracowaliśmy nad zbudowaniem struktur, do których zobowiązują Wydział przepisy ustawy oraz Statut UW. Były to przede wszystkim Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (kieruje nim Prodziekan Arkadiusz Urbanek) oraz Wydziałowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (kieruje nim Prodziekan Jarosław Syrnyk). Oba zespoły powołane zostały na nową kadencję, tak jak wszystkie struktury zarządzające Uczelnią, jednak *de facto* ich działalność, przynajmniej w zakresie sprawozdawczości, obejmuje mijający rok kalendarzowy. Tym niemniej, zespoły zostały utworzone i rozpoczęły działalność. Ważnym elementem ich funkcjonowania jest tworzenie i opiniowanie nowych programów studiów na niektórych kierunkach oraz analiza i wyciągnięcie wniosków z ewaluacji zajęć (szczególnie chodzi tu o ankiety studenckie). Będziemy pracowali nad tym, aby ankiety te były przez studentki i studentów wypełniane jak najchętniej – Szanowni Państwo – one są ważne i są brane pod uwagę przez władze Wydziału!

Kolejna sprawa, o której już pisaliśmy szerzej i pisać jeszcze będziemy, to tworzenie Rady Interesariuszy naszego Wydziału. To ważne ciało, którego powołanie umożliwi Statut UW, pomoże nam w lepszej budowie programów studiów, ich dostosowaniu do zmieniających się warunków tzw. otoczenia społeczno-gospodarczego.

Fot. Magdalena Marcuła

Trzeba też wspomnieć o zmianach w samym Dziekanacie. W mijającym roku na emeryturę przeszła długoletnia kierownik, Pani Bronisława Gelles. W wyniku postępowania konkursowego wyłoniono nową osobę na to stanowisko. Od Nowego Roku będzie to Pani mgr Renata Majak, natomiast Pani mgr Aleksandra Kuryłek objęła nowo utworzone stanowisko zastępcy kierownika Dziekanatu. Liczę, że w nowym składzie kadrowym uda się przygotować Dziekanat do nowych wyzwań związanych z Uczelnią Badawczą i sprawić, aby działał jeszcze sprawniej.

Na koniec – rzecz bardzo radosna. W wyniku naszej kwesty wydziałowej udało się wywołać uśmiech dzieci z domu dziecka przy ul. Parkowej we Wrocławiu. Wszystkim, którzy przyczynili się do tego bardzo serdecznie dziękuję. Myślę, że powinniśmy pamiętać o tych dzieciach i co jakiś czas sprawić im radość. Ich życie choć jeszcze krótkie, a już jest tak trudne – niech dzięki nam choć przez chwilę będzie im lepiej.

Na nadchodzący rok 2021 życzę wszystkim Państwu: studentkom i studentom, doktorantkom i doktorantom, pracownikom administracji oraz kadrze naukowej i dydaktycznej sukcesów zawodowych, ciągłego i nieskrępowanego rozwoju a nade wszystko zdrowia i spokoju, czego nam wszystkim tak bardzo brakowało w mijającym roku 2020.

dr hab. Artur Błazejewski, prof. UWr
Dziekan

Z ŻYCIA WYDZIAŁU

NOWA PANI KIEROWNIK DZIEKANATU

Od 1 stycznia 2021 r. do grona Pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego dołączy **Pani mgr Renata Majak**, obejmując stanowisko Kierownika Dziekanatu Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Pani R. Majak jest zawodowo związana ze środowiskiem akademickim od ponad siedmiu lat: pierwsze sześć lat pełniła funkcję Kierownika Działu ds. Studenckich na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu, a przez

ostatnie półtora roku była zaangażowana w Dziale Zarządzania Projektami na Politechnice Wrocławskiej w obszarze projektów strukturalnych. Wcześniejsze doświadczenie zawodowe zdobyła głównie w bankowości i przedsiębiorstwach. Przez kilkanaście lat piastowała stanowiska kierownicze. Ukończyła studia magisterskie na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu na Wydziale Zarządzania i Informatyki oraz studia podyplomowe na Uniwersytecie Przyrodniczym we Wrocławiu w zakresie pośrednictwa w obrocie nieruchomości. Jej pasją są podróże, umożliwiające poznawanie nowych miejsc, ludzi i ich

dziedzictwa oraz przebywanie w otoczeniu przyrody. Samodzielnie organizowane wyprawy – jak mówi – dodają Jej sporo pozytywnej energii i dostarczają niezapomnianych wrażeń.

W życiu prywatnym i w pracy ważne są dla Niej relacje z ludźmi, w szczególności: współpraca, możliwość swobodnej wymiany poglądów, otwartość i szacunek, a także poczucie humoru.

PRACOWNICY WYDZIAŁU W RADZIE UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO

Z dumą informujemy, że **dr hab. Beata Miazga, prof. UW**r z Instytutu Archeologii oraz **dr hab. Piotr Sorokowski, prof. UW**r z Instytutu Psychologii zostali wybrani **członkami Rady Uniwersytetu Wrocławskiego**. W Radzie zasiada dziewięć osób, w tym także osoby spoza kadry uniwersyteckiej. Warto dodać, że prof. P. Sorokowski został wybrany do Rady po raz drugi.

Zgodnie ze statutem i ustawą Rada Uniwersytetu jest organem, do którego najważniejszych zadań należą opiniowanie projektu strategii i statutu Uniwersytetu, monitorowanie gospodarki finansowej i zarządzania Uniwersytetem oraz wskazywanie kandydatów na Rektora (<https://uni.wroc.pl/rada-uwr/>). Radę wybiera Senat Uniwersytetu w głosowaniu tajnym. Prof. P. Sorokowski otrzymał w pierwszym głosowaniu najwięcej głosów ze wszystkich zgłoszonych kandydatów.

Serdecznie gratulujemy naszym kandydatom, życzymy powodzenia i sukcesów w sprawowaniu funkcji!

PRZEDŚWIĄTECZNA ZBIÓRKA WYDZIAŁOWA

W grudniu 2020 r. została zorganizowana na Wydziale **przedświąteczna charytatywna zbiórka pieniędzy dla dzieci z Dziecięcego Domu** przy ul. Parkowej 2 we Wrocławiu. Dzięki Państwa

szczodrości udało się zebrać 2289,49 zł. Pani Dyrektor Dziecięcego Domu informowała wcześniej, że najwspanialszym prezentem dla dzieci będą klocki Lego. Dlatego za zebrane pieniądze kupiono 15 sporych rozmiarów pudełek z klockami, w tym kilka Lego Duplo dla najmłodszych i kilka Lego Friends przeznaczonych wyłącznie dla dziewczynek.

Na ten cel udało się wydać niemal wszystkie zebrane pieniądze – zestawy klocków kosztowały łącznie 2288 zł.

Dziekan i Prodziekani Wydziału dzień przed wigilią Bożego Narodzenia odwiedzili Dziecięcy Dom i przekazali Pani Dyrektor placówki wszystkie zestawy klocków, które w wigilię znalazły się pod choinką. Jak relacjonowała Pani Dyrektor, radość Dzieci była ogromna. Dzięki uprzejmości Pani Dyrektor otrzymaliśmy także kilka zdjęć.

Dziękujemy Państwu za zaangażowanie i hojność.

ODZNACZENIA I NAGRODY

W konkursie **Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej** na najlepsze prace dyplomowe oraz rozprawy doktorskie drugie miejsce zajęła **Pani dr Anna Baka**, absolwentka studiów doktoranckich w zakresie nauk o kulturze na naszym Wydziale za rozprawę doktorską *Konstruowanie tożsamości w oparciu o mity na przykładzie subkultury metalowej: w stronę teorii kognitywnej*.

Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej rozpoczął nowy rok akademicki dwoma konkursami skierowanymi do społeczności akademickiej! Pierwszy z nich dotyczył najlepszych prac dyplomowych i rozpraw doktorskich z zakresu innowacyjnych rozwiązań wdrażanych do gospodarki, nauki na rzecz lokalnej społeczności oraz edukacji, nauki i szkolnictwa wyższego. W drugim, w kategoriach indywidualnych i grupowych, zostały wyróżnione osoby i zespoły działające aktywnie na rzecz promowania kultury studenckiej. I w tym pierwszym konkursie na podium, a dokładniej na drugim miejscu znalazła się rozprawa doktorska Anny Baki z Uniwersytetu Wrocławskiego. Pierwsze miejsce zdobyła Tamara Walczak-Kozłowska z Uniwersytetu Gdańskiego za rozprawę doktorską *Funkcjonowanie mechanizmów uwagi jako predyktor gotowości szkolnej dzieci urodzonych bardzo przedwcześnie*.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.

Z ogromną satysfakcją informujemy, że **dr hab. Agnieszka Sorokowska, prof. UWr** i **dr hab. Maciej Karwowski, prof. UWr** z Instytutu Psychologii znaleźli się w gronie najlepszych naukowców na świecie, czyli na prestiżowej liście **The World's Top 2% Scientists**, na której wymieniani są najczęściej na świecie cytowani autorzy i autorki.

Lista rankingowa The World's Top 2% Scientists została opracowana przez Uniwersytet Stanforda, we współpracy z wydawnictwem Elsevier i przedsiębiorstwem SciTech Strategies. Zestawienie obejmuje ocenę całości dorobku naukowego poszczególnych badaczek i badaczy, według złożonego indeksu bibliometrycznego. Aktualnie na liście znalazło się prawie 160 tys. specjalistów ze wszystkich dziedzin nauki, w tym 726 osób reprezentujących Polskę.

Gratulujemy!

KONFERENCJE, WYKŁADY, WYJAZDY ZAGRANICZNE

Dnia 2 listopada 2020 r. **dr hab. Piotr Plichta** z Instytutu Pedagogiki (Zakład Edukacji Osób z Niepełnosprawnością) wziął udział w panelu „Various dimensions of technological exclusion in Polish schools”. Było to jedno z wydarzeń 15. edycji **Światowego Forum Zarządzania Internetem IGF 2020** „Internet for human resilience and solidarity – Virtually together”.

Wydarzenie można zobaczyć na stronie internetowej:

https://www.youtube.com/watch?v=dbh3Wk58pbE&t=241s&ab_channel=InternetGovernanceForum%28IGF%29 (od 20 minuty).

IV Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna, zatytułowana „**Genius loci. Ludowe instrumentarium ziem górskich**”, pierwotnie planowana jako stacjonarna, została zrealizowana w grudniu 2020 r. w konwencji on-line – w postaci strony internetowej, na której dostępne są wszystkie referaty oraz prezentacje. Konferencja została zorganizowana przez Fundację 9sił (Agata Mierzejewska-Ficek i Przemysław Ficek), Instytut Muzykologii UWr (prof. dr hab. Zbigniew Przerembski, mgr Joanna Gul), Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem, Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy oraz Muzeum Miejskie w Żywcu. Wzięło w niej udział ponad 40 badaczy i muzyków, realizując 30 filmów i prezentacji. Tematem przewodnim IV Konferencji są instrumenty muzyczne regionów polskich Karpat – Beskidu Śląskiego, Żywieckiego, Podhala, Orawy, Spisza oraz innych terenów zamieszkałych przez grupy góralskie. Kultura muzyczna obszarów karpaccich, charakteryzująca się odrębnością i wyjątkowym przywiązaniem do tradycji, jest wciąż niewystarczająco i nierównomiernie zbadana. Tematyka konferencji skupia się wokół zagadnień kultury muzycznej i sytuacji wykonawczych, budowy i sposobów wykonywania instrumentów muzycznych, historii instrumentów i ich wytwórców, tradycyjnego repertuaru i praktyki wykonawczej, upodobań brzmieniowych i formalnych, zanikających i reaktywowanych sytuacji muzycznych, nauczania gry na instrumentach ludowych i przekazu międzypokoleniowego, a także wprowadzania innowacji względem dawnych wzorów. Stałym punktem Ogólnopolskich Konferencji Instrumentologicznych jest prezentacja zawartości państwowych i prywatnych kolekcji instrumentów muzycznych. Obok tematów związanych z etnomuzykologią pojawiły się także zagadnienia dotyczące lutnictwa artystycznego, historycznych fortepianów, instrumentów i zjawisk dźwiękowych związanych z archeologią, oraz innych rodzajów aktywności w sferze instrumentarium muzycznego.

Instytut Muzykologii UWr współdziałał przy wszystkich edycjach Ogólnopolskiej Konferencji Instrumentologicznej jako współorganizator i/lub opiekun merytoryczny. W tegorocznej odsłonie referaty wygłosili pracownicy i współpracownicy IMuz: **prof. dr hab. Zbigniew Przerembski**, **dr Agnieszka Drożdżewska**, **mgr Karolina Pawłowska** (doktorantka) oraz **mgr Joanna Gul**. Strona internetowa www.konferencjainstrumentologiczna.pl zawiera materiały nie tylko z czwartej, ale także wszystkich dotychczasowych edycji Ogólnopolskiej Konferencji Instrumentologicznej, odbywających się w latach 2017, 2018 i 2019 (konferencje w kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. A. Szwalbego w Ostromecku) oraz 2020

(konferencja on-line). Na stronie można odtworzyć zarejestrowanych ok. 180 referatów i prezentacji muzykologów, instrumentologów, muzealników, kolekcjonerów, budowniczych i renowatorów instrumentów muzycznych, inżynierów i artystów muzyków z całego kraju oraz kilku gości zagranicznych. Ponadto przez stronę dostępne są także fotografie, zarejestrowane koncerty oraz informacje o wystawach i publikacjach książkowych, promowanych podczas konferencji. Realizację 4. OKI oraz budowę strony internetowej umożliwiło przyznane w br. dofinansowanie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Zapraszamy do odwiedzenia strony konferencji:

www.konferencjainstrumentologiczna.pl

oraz na stronę Instytutu Muzykologii UW:

<http://muzykologia.uni.wroc.pl/Instytut-Muzykologii/Aktualnosci/IV-Ogolnopolska-Konferencja-Instrumentologiczna>

(tekst: Fundacja 9sił, Joanna Gul)

W dniach 2–3 grudnia 2020 r. troje przedstawicieli Instytutu Historycznego wzięło udział w **V Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „W kręgu rodziny epok dawnych”**, pt. „Śmierć” organizowanej przez Instytut Historii i Archiwistyki Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. **Dr hab. Paweł Klint** wygłosił referat pt. *Nagrobki, epitafia, portrety trumienne... Prośby o upamiętnienie w testamentach szlachty polskiej z XVII wieku*, **dr Jakub Węglorz** zaprezentował wystąpienie *Postrzeżanie przyczyn śmiertelnych epidemii oraz metody zabezpieczenia się przed zarazą w czasach staropolskich*, a **mgr Katarzyna Długosz**, doktorantka z Kolegium Historii Szkoły Doktorskiej UW, wygłosiła referat *Szlacheckie relacjonowanie morderstw. Analiza protestów z sądów grodzkich w Koronie w drugiej połowie XVII wieku*.

W ramach zorganizowanej na Zamku Królewskim w Warszawie wystawy pt. **Umarł król. 650. rocznica śmierci Kazimierza Wielkiego** Muzeum zaprosiło do współpracy wielu historyków i archeologów, którzy wygłosili wykłady umieszczone na stronie Zamku Królewskiego. Wśród nich znaleźli się pracownicy naszego Wydziału. 3 grudnia 2020 r. **dr hab. Wojciech Mrozowicz**, **prof. UW** z Instytutu Historycznego wygłosił wykład pt. *Król, który miłował pokój. Śląsk w polityce Kazimierza Wielkiego*, a 10 grudnia 2020 r. **prof. dr hab. Borys Paszkiewicz** z Instytutu Archeologii zaprezentował temat *Mennictwo i polityka monetarna Kazimierza Wielkiego*. Wykłady można zobaczyć na stronie internetowej:

<https://www.zamek-krolewski.pl/zwiedzanie/ekspozycje-czasowe/wystawa-umarl-krol>.

W czwartek 10 grudnia 2020 r. w Instytucie Archeologii UW miał miejsce bardzo interesujący wykład na temat technik produkcji surowców szklanych w pradziejach. W formie zdalnej na platformie MS Teams przedstawił go **dr hab. Tomasz Purowski** z Instytutu Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie, zaś dokładny tytuł wystąpienia brzmiał: *Produkcja paciorków fajansowych i szklanych w epoce brązu*. Prelegent

zaprezentował podstawowe typy surowców (co akurat jest bardzo istotne, bo archeolodzy nagminnie mylą różne ich rodzaje!), a także przedstawił skład podstawowych receptur i możliwości dostępu do wybranych składników w pradziejach Europy Środkowej.

Dnia 10 grudnia 2020 r. **dr hab. Marek L. Wójcik** z Instytutu Historycznego UWr wygłosił w formie zdalnej wykład w ramach comiesięcznych spotkań naukowych członków poznańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Heraldycznego. Wykład pt. ***Das Wappen der Stadt ist doppelt. Dzieje herbu miasta Strzelina*** dotyczył problemu kształtowania się strzeleńskiego herbu w okresie od lokacji miasta w 1292 r. aż do czasów współczesnych. Dokonując szczegółowego przeglądu historycznych godeł Strzelina eksponowanych na zabytkach ikonograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem pieczęci, prelegent przeprowadził krytyczną analizę przedstawień heraldycznych używanych przez władze miasta. Wykazał on, że obecny herb nie spełnia ustawowego kryterium zgodności z zasadami heraldyki i miejscową tradycją i winien być zastąpiony przez postać archanioła Michała trzymającego miecz i wagę – tradycyjne godło Strzelina, najdłużej i najsilniej zakorzenione w jego pejzażu semiotycznym.

Pani dr Agnieszka Patała z Instytutu Historii Sztuki wzięła udział w siódmym corocznym kolokwium na temat najnowszego stanu badań nad średniowieczną i renesansową rzeźbą (**7th Annual Colloquium on Current Research in Medieval and Renaissance Sculpture**) zatytułowanym **The Afterlife of Medieval Sculpture** zorganizowanym przez M Museum w Lowanium. W ramach kolokwium 10 grudnia tego roku wygłosiłam referat zatytułowany *'Neutral' Retables – The Fate of Two Silesian Late – Gothic Polyptychs in the Context of Nazi 'Schöpferische Denkmalpflege' and the Forming of Polish People's Republic's Post-war Historical Identity*. Konferencja odbyła się oczywiście w formie zdalnej. Uczestniczyli w niej badacze europejscy i ze Stanów Zjednoczonych.

Prof. Renata Tańczuk, dr Robert Losiak i dr Sławomir Wieczorek z Pracowni Badań Pejzażu Dźwiękowego UWr podczas międzynarodowej konferencji online „**Sounds of the Pandemic**” zorganizowanej przez Uniwersytet we Florencji (16–17 grudnia 2020 r.) zaprezentowali wstępne wyniki badań nad audiosferą Wrocławia w czasach pandemii.

Badania prowadzono przy użyciu kwestionariusza pytań otwartych przygotowanego przez zespół Pracowni. Dodatkowo, dla analizy porównawczej, śledzono wypowiedzi internautów zamieszczone na blogach dotyczące brzemienia innych polskich miast w okresie lockdownu. Analizowano również nagrania miejskich pejzaży dźwiękowych wykonywanych przez

amatorów field recordingu. Radykalna zmiana miejskiego środowiska dźwiękowego ujawniła rolę dźwięku w tworzeniu miejskiej atmosfery (J.-P. Thibaud), w dostrajaniu się do niej i w jej ewaluacji. Przeprowadzone badania pozwalają na identyfikację specyficznego dla czasu pandemii doświadczenia mieszkańców Wrocławia dźwiękowego wymiaru jego atmosfery. Jednocześnie ujawniły językowe klisze i metafory stosowane przez respondentów do opisu swojego doświadczenia, a także dokonywane przez nich przewartościowania atmosfery i pejzażu dźwiękowego miasta.

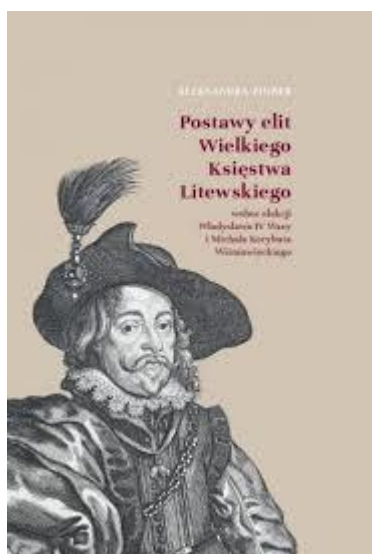
Strona konferencji: <https://soundsofthepandemic.wordpress.com/>

PROJEKTY NAUKOWE

Jest nam bardzo miło poinformować, że czwórka Pracowników naszego Wydziału otrzymała wewnętrzne granty w ramach programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza: **prof. Józef Szykulski** z Instytutu Archeologii – *Adaptacja środowiskowa i rozwój społeczności prekolumbijskich dorzecza Atico-Peru. Zagadnienie interakcji kulturowej pomiędzy obszarami ościennymi*, **dr Dagmara Łaciak** także z Instytutu Archeologii – *Koło garncarskie przed Celtami? Problematyka formowania naczyń we wczesnej epoce żelaza na ziemiach polskich*, **dr hab. Rafał Włodarczyk** z Instytutu Pedagogiki – *Utopia i edukacja. Studia z filozofii edukacji i pedagogiki azylu / Utopia and Education. Studies in Philosophy of Education and Pedagogy of Asylum* oraz **dr Jacek Jędrzyak** z Instytutu Historycznego – *Miasto – garnizon – twierdza: wojsko i społeczeństwo w miastach Dolnego Śląska w latach 1815–1914*.

Serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia w realizacji projektów!

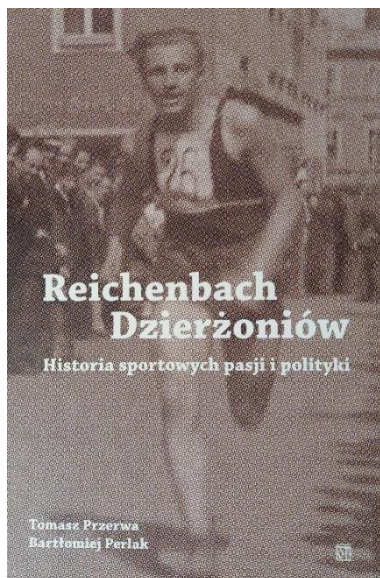
NOWE PUBLIKACJE

W grudniu 2020 r. nakładem Wydawnictwa Księgarnia Akademicka ukazała się książka autorstwa **dr Aleksandry Ziober** z Instytutu Historycznego UW r. pt. ***Postawy elit Wielkiego Księstwa Litewskiego wobec elekcji Władysława IV Wazy i Michała Korybuta Wiśniowieckiego***. Monografia jest wynikiem realizacji projektu Preludium przyznanego przez Narodowe Centrum Nauki w Krakowie.

Posiłkując się osiągnięciami z zakresu socjologii i psychologii społecznej, dr A. Ziober w swojej pracy omówiła i porównała rodzaje aktywności podejmowanych przez elity litewskie w czasie bezkrólewia po śmierci Zygmunta III i abdykacji Jana Kazimierza, postawy magnatów Wielkiego Księstwa wobec pretendentów do tronu i prezentowanych przez nich cech jako przyszłych władców. Osobnym problemem poruszonym w książce były środki perswazji, których używali najważniejsi

gracze na scenie politycznej oraz to, w jaki sposób mogły one wpływać na zamiany postaw szlachty. Wynikiem analizy było wskazanie idealnego władcy w mniemaniu elit Wielkiego Księstwa Litewskiego.

Tomasz Przerwa, Bartłomiej Perlak, *Reichenbach / Dzierżoniów: Historia sportowych pasji i polityki*, Wrocław: Oficyna Wydawnicza ATUT, 2020, ss. 379, ill.

Prof. dr hab. Leonard Szymański w recenzji książki napisał: „Koncepcja pokazania niewielkiego miasta przez pryzmat roli i znaczenia sportu w życiu jego mieszkańców w różnych okresach historycznych, w odmiennych systemach ideowo-politycznych oraz w warunkach realizacji zróżnicowanych celów państwowych, społecznych i lokalnych jest bardzo interesująca. Daje szansę uwypuklenia istotnych wartości sportu nie ograniczanych jedynie do współzawodnictwa w sporcie wyczynowym, lecz ukazujących z jednej strony uniwersalne wartości sportu, z drugiej zaś – jego zróżnicowane wykorzystywanie w życiu miasta w powiązaniu z polityką państwa, władz miejskich i dążeniami lokalnej społeczności.

(...) Monografia ma wprawdzie w pełni charakter naukowy, ale jest też przystępna w studiowaniu i bardzo interesująca, co jest jej dużym walorem”.

Nakładem wydawnictwa Gajt ukazały się dwie książki w ramach serii wydawniczej „Wrocławskie Spotkania z Historią Gospodarczą” (Spotkanie XV). Pod redakcją **dr. hab. Tomasza Głowińskiego, prof. UWr** z Instytutu Historycznego opublikowano tom ***Polska w nowej rzeczywistości. Rok 1945 z perspektywy gospodarczej i społecznej*** (Wrocław 2020). Z kolei książka ***Polska w nowej rzeczywistości. Rok 1945 z perspektywy gospodarczej i spo-***

łecznej (Wrocław 2020) została przygotowana pod redakcją **dr. hab. Roberta Klementowskiego, prof. UWr** z Katedry Etnologii i Antropologii Kulturowej.

Ukazały się dwa nowe numery „**Śląskiego Kwartalnika Historycznego Sobótka**” (nr 1 i nr 2, 2020). W numerze 1 można znaleźć artykuły: **Piotra Piętkowskiego** *Co dalej w dyskusji nad regnum ablatum? Krótki szkic w 30. rocznicę ukazania się artykułu profesora Wacława Korty*, **Jagdy Rity Sobel** *Pieczęcie proboszczów – zapomniany dział sfragistyki. Przyczynek do badań nad pieczęciami kleru parafialnego na przykładzie pięciu sigillów śląskich plebanów z początku XIV w.*, **Jowity Janickiej** *Ciąża w opiniach mieszkańców Rzeczypospolitej Obojga*

Narodów w XVIII wieku, Hermann F. Weissa Johansdorf: a Forgotten Forced Labor Camp For Jews in Western Upper Silesia, 1940–1943, Grażyny Trzaskowskiej „Uwaga! Nie przysypywać pni drzew!”. Likwidacja wrocławskich cmentarzy w latach 60. i 70. oraz jej skutki oraz Zbigniewa Bereszyńskiego Koleje pod specjalnym nadzorem. Służba Bezpieczeństwa jako instrument nadzoru państwowego nad koleją w latach 1957–1980, cz. 1 (1957–1975).

Z kolei w numerze 2 ukazały się następujące teksty: **Tomasza Sielickiego** *Nowatorstwo czy false start? Pierwsze omnibusy konne we Wrocławiu*, **Jacka Wójcika** *Niemiecka propaganda turystyczna wobec ziem polskich wcielonych do III Rzeszy (1939–1945)*, **Anny Gruźlewskiej** *Powojenne szkolnictwo żydowskie na przykładzie Żydowskiej Szkoły Powszechnej w Dzierżoniowie*

w latach 1945–1950, Kingi Woźniakowskiej (Janusiak), Przekształcenia infrastruktury uzdrowisk sudeckich w latach 1945–1966, Zbigniewa Bereszyńskiego Koleje pod specjalnym nadzorem. Służba Bezpieczeństwa jako instrument nadzoru państwowego nad koleją w latach 1957–1980, cz. 2 (1975–1980) oraz Jarosława Syrnyka *Mikrohistoria na obrzeżach metanarracji. List Marii Kuńskiej z Brzeska do Bolesława Bieruta w związku z akcją „Wisła”*. W obu numerach można również znaleźć recenzje, kronikę naukową i informacje o najnowszych publikacjach z zakresu historii Śląska.

UCZESTNICTWO W RADACH NAUKOWYCH

Na zaproszenie Funduszu Naukowego Republiki Serbii (SFRS), prof. Anna Brytek-Matera z Instytutu Psychologii ponownie znalazła się w gronie międzynarodowych ekspertów zewnętrznych pełniących rolę recenzenta projektów badawczych w ramach konkursów ogłaszanych przez SFRS (2020–2022).

STUDENCI I DOKTORANCI

W dniach 5 i 12 grudnia odbyła się **V Interdyscyplinarna Studencka i Doktorancka Konferencja Naukowa Miłośników Historii Kultury** “Zwykłe i niezwykłe. Kobiety w historii kultury” zorganizowana przez Interdyscyplinarne Studenckie i Doktoranckie Koło Naukowe Miłośników Historii Kultury. Była to jedyna konferencja zorganizowana przez studentów Instytutu Historycznego w 2020 r. Odbyła się w formie zdalnej i trwała łącznie 15 godzin. Wielu prelegentów przedstawiło sylwetki niezwykle interesujących postaci, swój udział w konferencji miała także spora część słuchaczy. Koło Naukowe pragnie podziękować zarówno uczestnikom, jak i w szczególności pracownikom naukowym Instytutu Historycznego, którzy pojawili się na konferencji i pomogli przy organizacji tego wydarzenia:

głównie opiekunce Koła **dr hab. Małgorzacie Ewie Kowalczyk**, a także wicedyrektor Instytutu Historycznego **dr hab. Barbarze Techmańskiej** oraz **dr hab. Markowi Wójcikowi** i **dr hab. Leszkowi Ziátkowskiemu, prof. UWr.**

11 grudnia 2020 r. odbyła się **debata na temat stanu wojennego** wprowadzonego 13 grudnia 1981 r., zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Historii XX w. im. prof. Wojciecha Wrzesińskiego we współpracy ze stowarzyszeniem Młody Dolny Śląsk. Jej uczestnikami byli **prof. Antoni Dudek** z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, **dr Łukasz Kamiński** z Instytutu Historycznego oraz **dr Marek Mutor**, dyrektor wrocławskiego Centrum Historii Zajezdnia. Podczas trwającej półtorej godziny debaty poruszono problemy przyczyn wprowadzenia stanu wojennego, jego zadań, korzyści dla ówczesnej władzy, wpływu wizyty Jana Pawła II na decyzję o jego zakończeniu oraz, wraz z inicjatywami Solidarności, wpływu stanu wojennego na żywotność podziemia i podtrzymanie ducha oporu, a także ideałów solidarnościowych współcześnie i możliwości budowy społeczeństwa obywatelskiego. Całość moderowali **Dawid Wrzesiński**, członek Koła i stowarzyszenia Młody Dolny Śląsk, oraz **Marek Drytkiewicz**, przewodniczący Koła. Zapis archiwalny z wydarzenia jest dostępny na stronie:

https://www.facebook.com/watch/live/?v=1389546487882423&ref=watch_permalink

Pomimo trudnych okoliczności **Członkowie Studenckiego Koła Naukowego Archeologów** starają się dotrzeć do młodzieży licealnej i zainteresować ją archeologią. Przewodniczący Koła, **Pan Jakub Pawlicki** miał okazję przeprowadzić zdalną lekcję dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Kasprowicza w Świdnicy. Prezentacja dotyczyła programu studiów w naszym Instytucie oraz działalności SKN Archeologów. W spotkaniu uczestniczyli uczniowie klasy drugiej oraz klasy maturalnej o profilu humanistyczno-medialnym. Dodatkowo nauczyciel **Pan dr Patrycjusz Malicki** poprosił Prelegenta o zrealizowanie tematu lekcji dla klasy drugiej – temat dotyczył tzw. okresu plemiennego na ziemiach polskich i pokrywał się z zainteresowaniami naukowymi Prelegenta, wobec czego prezentacja stała na wysokim poziomie. Bardzo cieszymy się z takiej pracy “u podstaw”! Promocja archeologii wśród szerszych kręgów społeczeństwa i działalność popularyzatorska są bardzo ważne. Trzymamy kciuki i czekamy na kolejne przedsięwzięcia!

Program studiów:

Rekrutacja za pomocą systemu IRK na podstawie wyników matur.

I^o Licencjat, zakończony napisaniem i obroną pracy dyplomowej.

-zajęcia ogólne dotyczące przekroju dziejów od epoki kamienia do późnego średniowiecza

-zajęcia praktyczne dotyczące warsztatu pracy archeologa:

- 2 miesiące praktyki zawodowej na wybranym stanowisku w Polsce, po pierwszym i drugim roku akademickim
- tydzień badań powierzchniowych, wyjazdy edukacyjne
- dokumentacja w archeologii, muzealnictwo oraz konserwacja zabytków archeologicznych

-zajęcia z zakresu dziedzin współpracujących z archeologią:

- Antropologia Fizyczna
- Bioarcheologia (archeozoologia i archeobotanika)
- Geologia i Geograficzne Systemy Informacyjne (GIS)

INSTYTUT
ARCHEOLOGII

ZBLIŻAJĄCE SIĘ TERMINY

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ogłosiło we wrześniu 2020 r. dwa nabory wniosków do konkursów w ramach **Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki**. II termin naboru trwa od **21 grudnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 r.** W ramach modułu Dziedzictwo narodowe obowiązują następujące obszary priorytetowe:

- Dziecko i dzieciństwo w polskiej kulturze oraz historii – kompendia wiedzy: encyklopedie, słowniki, leksykony, katalogi, etc.;
- Przekłady literatury obcej w Polsce – kompendia wiedzy: bibliografie, słowniki, leksykony, encyklopedie, etc.;
- Kontynuowanie fundamentalnych prac dokumentacyjnych, słownikowych i bibliograficznych;
- Kontynuowanie edycji krytycznych pism uznanych autorów.

Wnioski składać należy za pośrednictwem: osf.opi.org.pl.

Większość tekstów i zdjęć została nadesłana przez Pracowników i Doktorantów związanych z Wydziałem. Na materiały do kolejnego wydania Biuletynu czekamy do 25 stycznia 2021 r. Proszę je wysyłać w imieniu własnym lub pracowni, zakładów, katedr, instytutów czy kół naukowych na adres pawel.klint@uwr.edu.pl.